

MENTER IAITH BRO MORGANNWG

"HYRWYDDO AC EHANGU'R DEFNYDD O'R GYMRAEG"

ADRODDIAD BLYNYDDOL 2023/24

GAIR GAN Y CADEIRYDD

Croeso i adroddiad blynyddol Menter Iaith Bro Morgannwg, ac i fy "Gair Gan y Cadeirydd" cyntaf ers dechrau fel y Cadeirydd yn Rhagfyr 2023.

Mae'n anodd credu ond sefydlwyd Menter Iaith Bro Morgannwg ym mis Ionawr 2014, felly dros 10 mlynedd yn ôl erbyn hyn. Dwi'n falch i nodi fy mod wedi bod ynghlwm â'r Pwyllgor o'r dyddiau cynnar ac dw'i wedi gweld yn uniongyrchol y gwaith rhagorol a trawsnewidiol mae'r Fenter wedi cyflawni dros y blynyddoedd.

Hoffwn ddweud diolch enfawr i Gwenno Hughes am ei gwaith caled hi fel Cadeirydd dros y blynyddoedd diwethaf yn ystod cyfnod anodd iawn gyda'r holl heriau a ddaeth o ganlyniad i Covid yn troi popeth ar ei ben am ddwy flynedd a mwy. Mae Gwenno wedi bod yn ymladd dros yr achos am flynyddoedd ac wedi ysbrydoli canoedd o blant y Fro i ddefnyddio, caru ac i ddal yr iaith yn agos at eu calonau. Diolch Gwenno.

Am flwyddyn brysur! Celf, canu, chwarae, cadw'n heini, chwerthin, cwisio, a phopeth yn y canol trwy gyfrwng y Gymraeg dros y Fro eang, o'r babanod bygi heini i'r oedolion yn y clwb darllen. Pob oedran a chefnidir yn cael cyfle i ddefnyddio'r iaith yn hollol naturiol ym mhob cornel o'r Fro. Roedd Gŵyl Fach y Fro yn fwy llwyddiannus nag erioed ac mae'r digwyddiad anhygoel wedi sefydlu eu hun yng nghalendar blynyddol y Fro.

Amdani! Tuag at normaleiddio'r iaith ymhellach yn y Fro a hyrwyddo hanes, traddodiadau a dyfodol disglair y Gymraeg.

Diolch i staff a phwyllgor y Fenter, Cyngor Bro Morgannwg a Llywodraeth Cymru am eu cefnogaeth ariannol ac i'n holl bartneriaid a'n defnyddwyr cefnogol.

Rwy'n edrych ymlaen at yr her a'r llwyth o lwyddiannau sydd o'n blaenau rwy'n siŵr.

ANNA BROWN
CADEIRYDD

GAIR GAN Y PRIF WEITHREDWR

Bu 2023/24 yn gyfnod o newid mawr i Fenter Bro Morgannwg. Wedi rhai blynyddoedd wrth y llyw fel Cadeirydd daeth diwedd cyfnod wrth i Gwenno Huws ildio'r awennau a throsglwyddo'r Gadeiryddiaeth i Anna Brown. Ar nodyn personol hoffwn ddiolch yn fawr i Gwenno am ei hymroddiad i'r Fenter dros y blynyddoedd a chroeso mawr i'n Cadeirydd newydd, Anna Brown, sydd mor angerddol dros weld parhad i dwf yr iaith ym Mro Morgannwg.

Bu 2023/24 yn gyfnod cyffrous i Fenter Bro Morgannwg wrth i wyl Fach y Fro barhau i ddatblygu a symud i leoliad mwy canolog ar Ynys y Barri gan ddenu cynulleidfa o dros 8,000. Bellach mae'r wyl yn un o brif wyliau y calendr diwylliannol Cymraeg ac yn denu bobl o bob cwr o Fro Morgannwg ac ymhellach. Hyfryd eleni oedd gweld ymrwymiad cymaint o grwpiau cymunedol, pob Ysgol Gymraeg a sawl ysgol ail iaith. Yn ogystal â diwrnod mawr yr wyl gwelwyd sawl wythnos o fwrlwm celfyddydol wrth arwain i fyny at yr wyl gyda phrosiectau cymunedol amrwyiol.

Unwaith eto eleni, gweithwyd yn agos gyda'n partneriaid ym Mro Morgannwg wrth i ni ddatblygu a chefnogi lluo o weithgareddau cymunedol boed hynny yn grwpiau chwaraeon i blant ar y cyd gyda Urdd Gobaith Cymru neu yn weithgareddau ar y cyd gyda Dysgu Cymraeg y Fro. Braf oedd cael ymateb mor gadarnhaol i gynllun arloesol gyda Cyngor Tref y Barri wrth ariannu cynllun arbennig oedd yn annog siaradwyr newydd i fynychu digwyddiadau cymunedol Cymraeg megis gig arbennig gyda Mynediad am Ddim.

Mae ein diolch yn fawr i bawb a gefnogodd ein gwaith yn ystod y flwyddyn ac edrychwn ymlaen i barhau i gyfrannu at dwf y Gymraeg ym Mro Morgannwg yn 2024/25.

PRIF WEITHREDWR – HEULYN REES

PRIF WASANAETHAU MENTER BRO MORGANNWG

Clybiau Bwrwlm

Darpariaeth Oedolion a Hamdden

Gŵyl Fach y Fro

Grymuso Cymunedau

Gweithgareddau Cymunedol a theuluol

Ffonyfr

Hyrwyddo Gweithgareddau a Chefnogi Sefydliadau

Blaenoriaethau'r Rhaglen Waith 2023-24

- Ehangu ar y ddarpariaeth yng Ngŵyl Fach y Fro
- Cryfhau partneriaethau o fewn y Sir
- Datblygu darpariaeth i oedolion o fewn y Sir yn cynnwys digwyddiadau cerddorol, sesiynau addysgol a gweithgareddau lles
- Targedu rhieni ifanc gan hyrwyddo manteision addysg Gymraeg

PLANT A PHOBL IFANC

Mae'r ddarpariaeth wedi bod yn amrwyiol iawn yn ystod y flwyddyn yn cynnwys sesiynau chwarae agored mewn lleoliadau amrywiol ar draws y Fro, clybiau chwaraeon wythnosol, gweithdai, digwyddiadau celfyddydol, sesiynau amser stori a grwpiau i rieni a phlant.

GWEITHGAREDD

353

MYNYCHWYR:

6,310

OEDOLION A'R GYMUNED

Parhawyd i gynnig darpariaeth amrywiol o weithgareddau i oedolion hyn. Mae'r ddarpariaeth wedi cynnwys elfennau megis sgysiau ar-lein, teithiau cerdded, gweithdai, perfformiadau cerddorol, dosbarthiadau addysg oedolion, gigs a llawer mwy.

Yn ogystal, mae nifer fawr o'r gweithgareddau wedi canolbwyntio ar fod yn hygyrch i siaradwyr newydd.

GWEITHGAREDD

69

MYNYCHWYR

1,540

IEUENCTID

Mae rhaglen amrwyiol o weithgareddau wedi bod ar gyfer bobl ifanc yn cynnwys gweithdai celf yn arwain at Wyl Fach y Fro. Yn ogystal, mae rhaglen o weithgareddau rhanbarthol wedi cynnwys gigs ieuencid a phrosiectau cerddorol. Darparwyd ffair yrfaedd i ddisgyblion hyn yn ogystal â nifer o gyfleoedd cyflogaeth Cymraeg i fyfyrwyr ysgol yn ein cynlluniau Bwrwlm a swyddi yn Gŵyl Fach y Fro.

GWEITHGAREDD

15

MYNYCHWYR

849

GŴYL FACH Y FRO 2023

Braf oedd cael symud i leoliad mwy canolog ar Ynys y Barri a chroesawu rhai o artistiaid mwyaf blaenllaw Cymru yn cynnwys Tara Bandito a Gwilym. Cafwyd llwyth o fwrlwm celfyddydol yn arwain i fyny at yr wyl wrth greu cadeiriau haul a darnau graffiti enfawr. Roedd yr wyl yn ddathlaid arbennig o'r Gymraeg ym Mro Morgannwg ac yn fwy cynhwysol nag erioed wrth i holl ysgolion Cymraeg yr ardal gymryd rhan yn ogystal â nifer o ysgolion ail iaith a grwpiau perfformio cymunedol amrywiol.

"MAE'N HYFRYD CAEL BOD YN RHAN O DDIGWYDDIAD CYMRAEG MOR LLWYDDIANNUS YN Y DRE LLE DW I'N BYW"

YMWELWYR:
8,000+

GWERTH
ECONOMAIDD
£190,000+

9
BAND

20+
PARTNER

**DIOLCH I'N HOLL BARTNERIAID, NODDWYR,
CEFNOGWYR A DEFNYDDWYR GWASANAETH!**

menterbromorgannwg.cymru

Rhif elusen:1179555 Rhif Cwmni: 8867706

